

Elsa Beskow

Tomtebobarnen. Bilderbok

Åhlén & Åkerlund : Bonnier. Stockholm. 1937.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Göteborgs universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Göteborgs universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/BeskowE/titlar/Tomtebobarnen/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb1361585-faksimil>

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

100176 7032

Tomtebo barnen

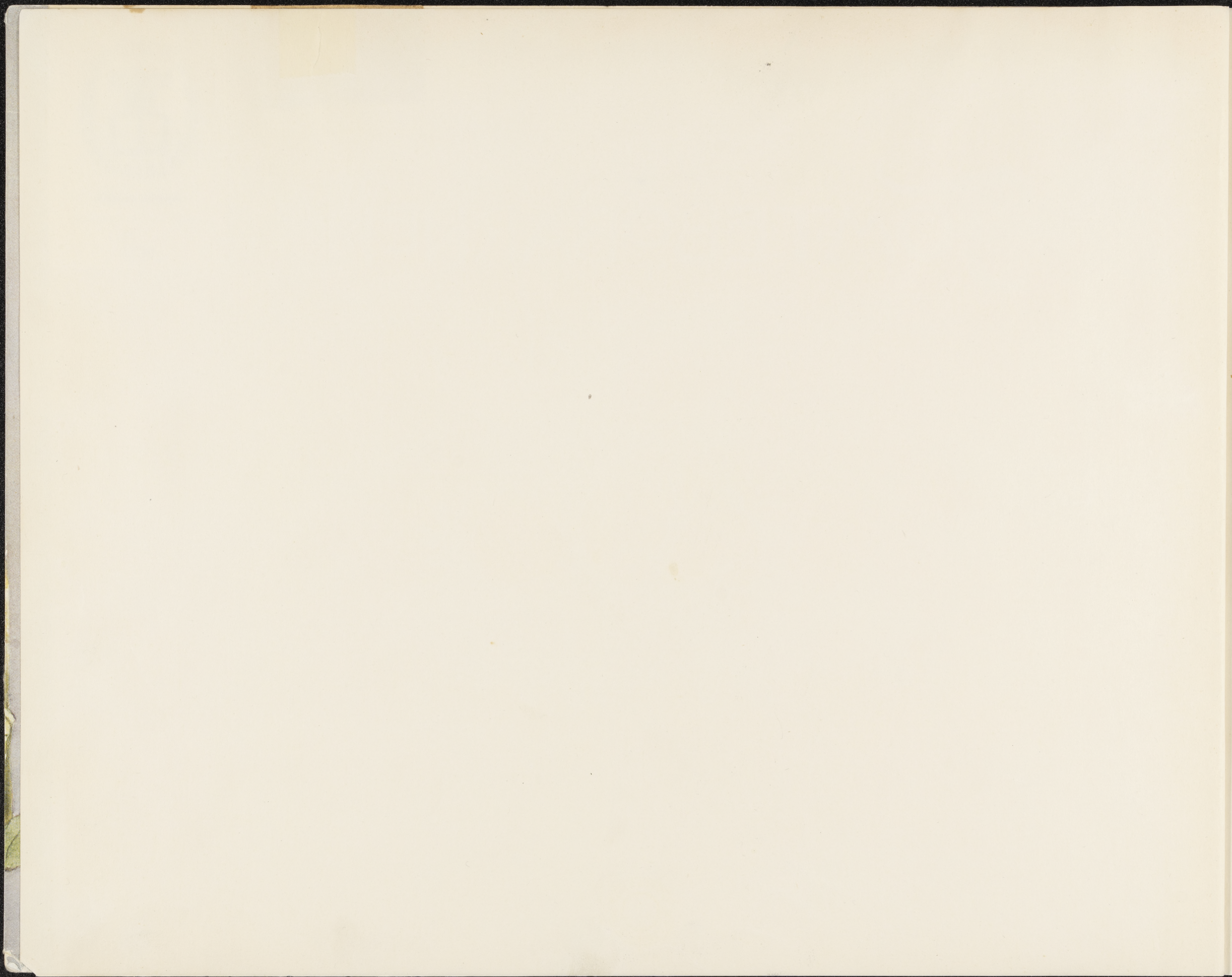
BILDERBOK AV ELSA BESKOW

Allmänna Sektionen

F
1038

OM TEBOBARNEN
Bilderbok av Lisa Beskow

TOMTEBOBARNEN

Bilderbok av Elsa Beskow

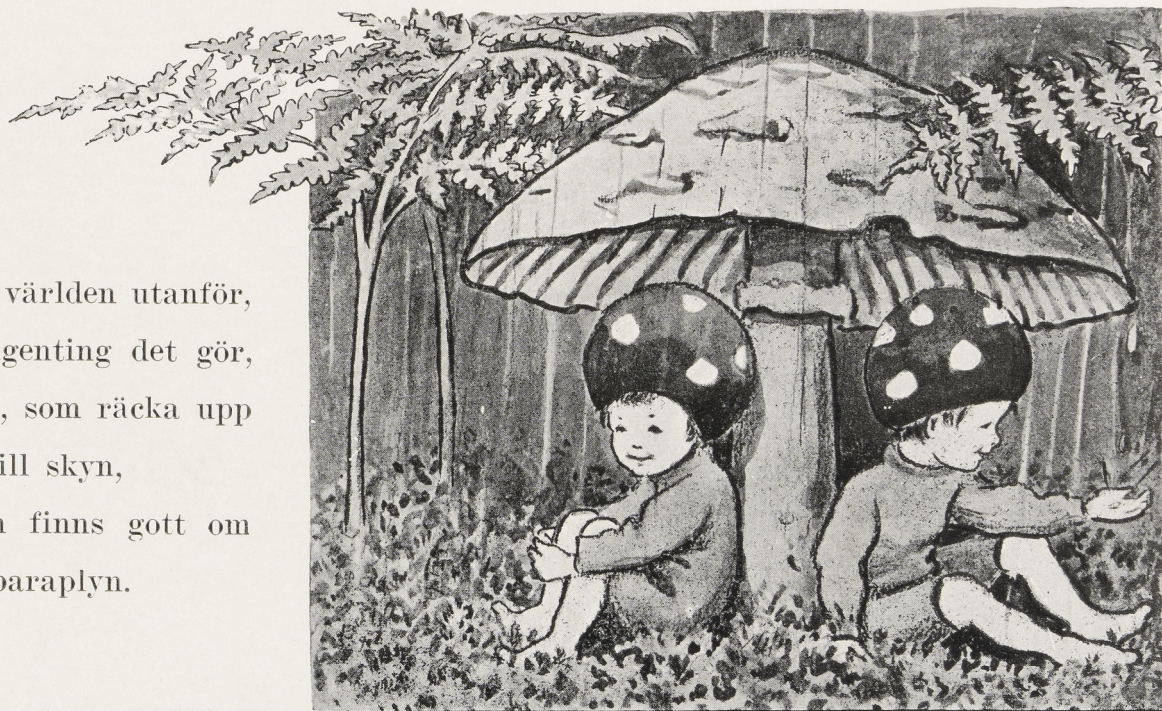

Djupt under tallens rötter en tomté har
sitt bo,
Där bor han med sin gumma i skogens
tysta bo,
Och fyra barn de hava så lustiga och små
I stora röda mössor med vita prickar på.

De leva här så nöjda och glada i sin skog;
Av bär och svamp och nötter de hava mer än
nog.
Och far är stark och modig, och mor är blid
och rar,
Och muntra lekkamrater på alla håll de har.

När storm och regn regera i världen utanför,
Härinne uti skogen rakt ingenting det gör,
Ty blåsten stängs av granar, som räcka upp
till skyn,
Och runt omkring i skogen finns gott om
paraplyn.

097
142x104

Och deras röda mössor är mycket bra att ha,
Att låtsas vara flugsvamp med dem går väldigt bra:
De krypa ner i mossan och sitta bara still,
Om människor eller vilddjur i skogen synas till.

Den närmsta grannfamiljen bor högt i tallens topp;
Dit bruka tomtebarnen så ofta klättra opp
Att leka kurragömma med ekorr barnen små
Och färska hasselnötter ibland få smaka på.

Bland grodorna de hoppa, som bort vid tjärnen bor
Den allra största grodan är vän med lillebror:
När Tusse gjort sig illa, när Tusse har fått smäll,
Han söker tröst hos grodan, som är så rysligt snäll.

Vid tjärnen bor där också en gammal fladdermus.
På kvällen är hon ute, men flyr för dagens ljus.
Fast hon är ful att se på, så är hon inte stygg,
För tänk, en kväll så flög hon med Kajsa på sin rygg!

Ibland tar far sin rustning med grankottfjällen på
Och drager ut i skogen att falska ormen slå.
Då smyga barnen efter och lägga sig på lur
Att se hur fadern kämpar med skogens lömska djur.

De ligga där helt tysta bak fallen furustam;
När fienden är slagen de rusa glada fram.
Då jubla de så stolta, men kivas inom kort,
Ty alla vilja hjälpa att bära ormen bort.

Se'n gå de bort med ormen till farbror Igelkott:
»Kom ut nu, farbror Rivjärn, så får du något gott!»
När han får syn på ormen han reser borst på stund,
Men se'n han rätar ut sig och slickar sig om mun.

Och Pär och Truls de tänka : »Ack snart det blir vår tur
Att draga ut i härnad mot skogens vilda djur!»
De öva sig att strida mot myrorna de små — — —
Men myrorna är inte så lätta att rå på!

Ett gammalt bergtroll bor där i berget näst intill.
Förbi hans dörr gå barnen så rysligt tyst och still,
För tänk, ibland så händer (jag narras inte nu)
Han tittar fram ur berget och ropar: »bu-u-u!»

Då rusa barnen hemåt i allra värsta sken,
De snava över tuvor och skrubba sina ben,
Men trollet bara skrattar och pustar: »ack, ack, ack,
Jag tror jag fick så roligt, att magen nästan sprack!»

Så springa halva sommarn de lediga omkring
Och tumla om i mossan och göra ingenting;
Men när se'n hösten nalkas, de få ett väldigt knog
Att samla bär och svampar utur den stora skog.

Och far han lär dem skilja på svampen riktigt väl,
(Ty om man äter giftig, man äter sig ihjäl)
Han lär dem namn på smörsopp, på ticka, kantarell,
Se'n få de ej ta miste, för då kan det bli smäll!

Se'n rensas bär och svampar den hela långa dag,
De träda svamp på snören och torka den i drag,
Och tomtemor hon fyller sitt stora skafferi
Och ropar glatt: »I vinter vi ska ej hungra, vi!»

Och stora lass av ängsull de föra hem till mor,
Av den hon väver fällar, tills kylan blir för stor,
Av den hon stoppar bolstrar att ha i barnens säng
Och stickar varma tröjor, ty vintern kan bli sträng.

Men kvällarna bli mörka, och månen lyser klar,
Han blickar ner på barnen så underlig och rar,
De stå och se tillbaka med fingrarna i mun,
Tills mor får dem i sängen och vyssjar dem i blund.

Där bo små fina älvor bak mossig jättsten.
De komma fram och dansa ibland i månens sken,
Och tomted barnen tycka, att inte någonting
Kan vara lika vackert som älvorna i ring.

Så lätt och späd är älvan, men tomten tung och tjock,
Det märktes häromafton, de skulle gunga bock:
Fast älvorna var åtta och barnen bara två,
Det ville inte lyckas att väga jämt ändå.

Hos ugglemor i eken en dag de hälsa på,
Och tomtemor hon säger till sina äldsta små:
»Nu ska vi noga lyssna, ty ugglemor är klok,
Hon känner hela världen och talar som en bok.»

Och tomtemor hon niger: »Ack kära ugglefru,
I hela vida skogen finns ingen klok som du!
Om mina barn du ville uti din skola ta,
Så vet jag, att de lära så mycket klokt och bra.»

Och ugglemor hon synar de små från tå till topp.
De hålla mor i kjolen och våga ej se opp.
Se'n nickar hon till mamma och hälsar hem till far,
— Och bort går tomtemamman — — — och lämnar
barnen kvar!

Men vet du, att den skolan är större än du tror,
Ty alla fågelbarnen de gå hos ugglemor,
Och ekorrarn och harar och igelkottar små,
De sitta där i rader och höra noga på.

Och ugglemor hon lär dem att tyda skogens sus,
De vilda djurens läten och hökens vingebrus,
Och lärkans glada kvitter och kråkans hessa krax,
Att akta sig för räven och jägarns falska sax.

Ja, allt i hela skogen hon lär dem namnen på,
Och alla fågelspråken de kunna snart förstå.
Och skogens alla stigar och kärr med vatten i,
Ja, skogens hela växtvärld och hela geografi.

Men kulna vintern kommer, och då tar skolan slut,
Far sätter dörr för stugan att stänga kylan ut.
Små ekorr-barnen frusna i boet krypa in,
Och tomtébarn och harar de måste byta skinn.

Nu börjar snön att falla, och skogen blir så vit,
Att knappt man ser av mossan en enda liten bit.
Ack, himlen är så mulen, och kylan är så stor,
Och barnen samlas frusna i stugan omkring mor.

De tänka, att det *aldrig* kan bliva sommar mer,
Och skynda sig att sorgsna i bädden krypa ner.
Den långa, mörka vintern de vilja drömma bort,
Men snart sin sorg de glömma och sova inom kort.

Och nästa morgon händer att solen lyser
klart.

Då komma ängsulltröjor och mössor på
med fart.

Och Pär och Truls och Tusse de tumla
om i snön

Och glömma rakt att önska att marken
vore grön.

En liten livad Jösse de lyckas att ta
fatt,

Den spanna de för kälken med muntert stoj
och skratt,

Och se'n går vilda färden bort över vita
fält,

Den lille haren skenar, som om det livet
gällt.

Men far går in i stugan och säger till sin fru:

»Här finns nog många skogsbarn, som måste svälta nu.

Tag du en korg och plocka från dina stora fat,

Så gå vi ut i skogen och ge dem litet mat!»

Se'n samlas de i stugan hos mor, som nystar garn.

Och far berättar sagor för sina tomtebarn

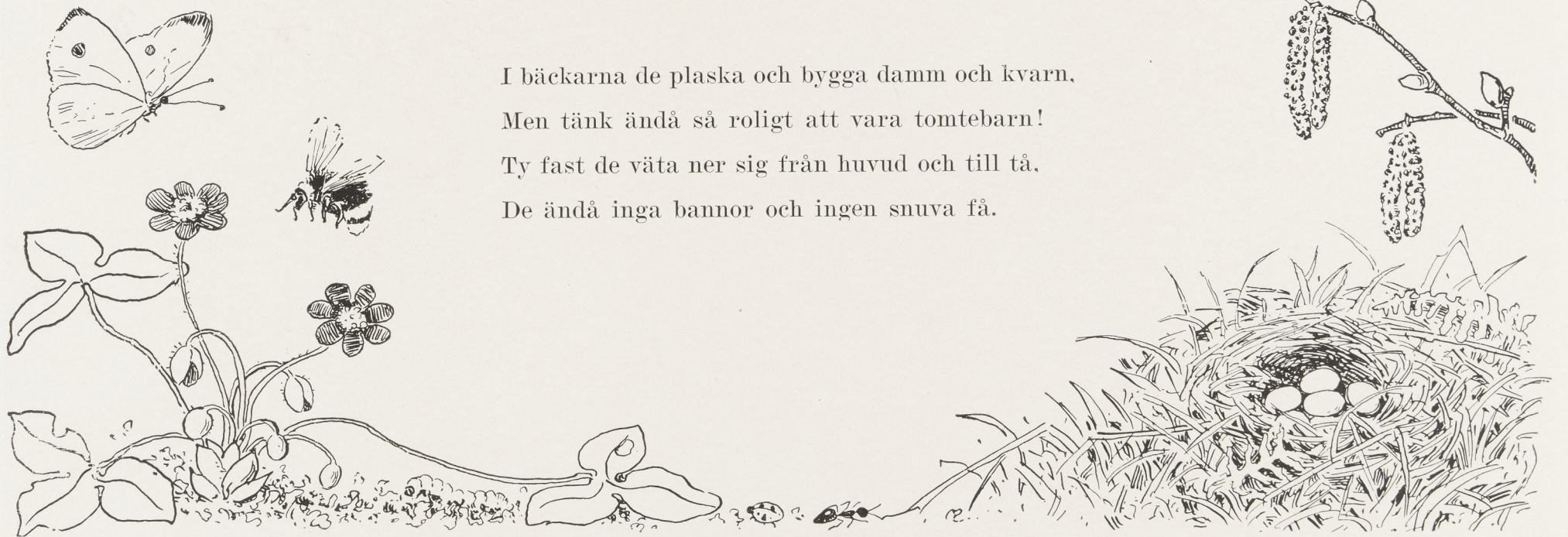
Om stora slott och städer, där troll och människor bor,

Så häpen lyssnar Tusse och kryper intill mor.

Men hela långa vintern den har ändå ett slut.
Och sippan så försiktigt ur tuvan tittar ut.
Ty snön har börjat smälta och faller ner i dropp,
Snart sjunger hela skogen och står i blom och knopp.

Det forsar och det porlar i skogens alla vrår,
Det kryper och det flaxar bland buskar och bland snår,
Och tomtebarnen jubla i glädje huvudyr,
Så mor får rent omöjligt att hålla dem i styr.

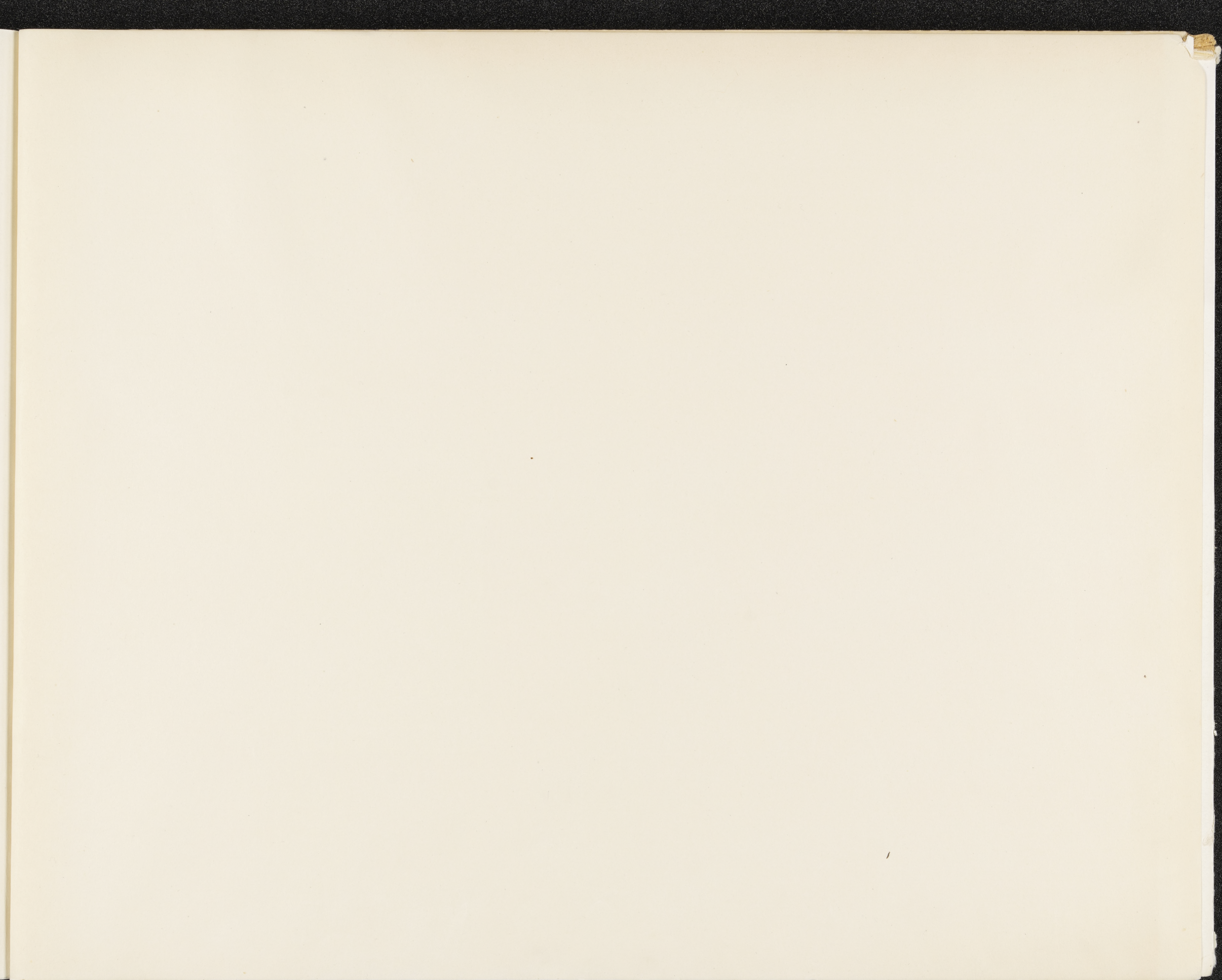
I bäckarna de plaska och bygga damm och kvarn,
Men tänk ändå så roligt att vara tomtebarn!
Ty fast de väta ner sig från huvud och till tå,
De ändå inga bannor och ingen snuva få.

Och längre fram på våren blir lustigt må du tro:
Då blir det nya ungar i varje litet bo,
Och du kan tro, i våras blev barnens glädje stor,
För tänk, då kom ett småbarn till själva tomtemor!

Så leva de i skogen helt nöjda dag från dag,
Och att de ha det trevligt, nog tycker du som jag.
Vad mera de ha för sig får själv du tänka ut,
Så har du ju en saga som aldrig kan ta slut!

**ELSA
BESKOW**

BILDERBÖCKER:

HATTSTUGAN

En saga på vers med rim, som barnen
iå hitta på själva. 16 färgplanscher
Inb. 3: 75

PETTER OCH LOTTA PÅ ÄVENTYR

Bilderbok med 15 färgplanscher och
teckningar i svart. Inb. 4: 50

TANT BRUNS FÖDELSEDAG

Bilderbok med 11 färgplanscher och
teckningar i svart. Inb. 4: 25

**TANT GRÖN, TANT BRUN OCH
TANT GREDELIN**

Saga med många teckningar i svart
och 14 färgplanscher Inb. 4: 50

LILLEBRORS SEGELFÄRD

Bilderbok med 16 färgplanscher och
en musikbilaga av Alice Tegnér.
Inb. 5: 50

LASSE-LITEN I TRÄDGÅRDEN

Bilderbok med 10 färgplanscher.
Inb. 2: 75

BLOMSTERFESTEN I TÄPPAN

Bilder och text. Musik av Alice
Tegnér. I: 50. Inb. 2: 75

BLOMMORNAS BOK

Visor av Jeanna Oterdahl. Bilder av
Elsa Beskow. 8: 50

SAGBOK:

FARMOR OCH FJUNLÄTT

Med illustrationer av författarinnan.
4: 50

ÅHLÉN & ÅKERLUNDS &
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Pris kartonnerad
Kr. 4: 50

STOCKHOLM 1937
ÅHLÉN & ÅKERLUNDS BOKTRYCKERI